

Bruksela, 31 lipca 2024 r.
(OR. en)

12626/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0202(NLE)

UD 158
EEE 40

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	30 lipca 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 343 final
Dotyczy:	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w odniesieniu do zmiany protokołu 4 do Porozumienia, dotyczącego reguł pochodzenia, w zakresie przenikalności między Regionalną konwencją w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia a przejściowymi regułami pochodzenia

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 343 final.

Załącznik: COM(2024) 343 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.7.2024 r.
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej
w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Porozumienia
o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w odniesieniu do zmiany protokołu 4
do Porozumienia, dotyczącego reguł pochodzenia, w zakresie przenikalności między
Regionalną konwencją w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł
pochodzenia a przejściowymi regułami pochodzenia**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu Porozumienia EOG w związku z planowanym przyjęciem decyzji zmieniającej protokół 4 do Porozumienia EOG.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”)

Porozumienie EOG¹ ma na celu promowanie stałego i zrównoważonego wzmacniania więzi handlowych i gospodarczych między umawiającymi się stronami z zachowaniem równych warunków konkurencji i przy przestrzeganiu tych samych zasad, by stworzyć jednolity Europejski Obszar Gospodarczy, dalej zwany „EOG”. Porozumienie weszło w życie w dniu 1 stycznia 1994 r.

2.2. Wspólny Komitet

Wspólny Komitet ustanowiony zgodnie z postanowieniami art. 92 Porozumienia EOG może podjąć decyzję o zmianie postanowień protokołu 4 w sprawie reguł pochodzenia. Wspólny Komitet składa się z przedstawicieli Stron EOG. Wspólny Komitet podejmuje decyzje i formułuje zalecenia na podstawie porozumienia między Unią Europejską, z jednej strony, a Państwami EFTA przedstawiającymi jednolite stanowisko, z drugiej strony.

2.3. Planowany akt Wspólnego Komitetu

Wspólny Komitet ma przyjąć – na następnym posiedzeniu lub w drodze wymiany listów – decyzję w sprawie zmiany postanowień protokołu 4 dotyczącego produktów pochodzących („planowany akt”).

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Podczas pierwszego posiedzenia technicznego dotyczącego przejściowych reguł pochodzenia, które odbyło się w Brukseli 5 lutego 2020 r., większość umawiających się stron Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”)² uzgodniła, aby do czasu przyjęcia zmienionych reguł konwencji stosować te reguły („przejściowe reguły pochodzenia”³) na przejściowych zasadach dwustronnych równoległe z regułami konwencji.

Z dniem 1 września 2021 r. weszła w życie sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia między umawiającymi się stronami konwencji. Na podstawie tych protokołów zastosowanie mają – również w ramach Porozumienia EOG – reguły przejściowe.

Celem przejściowych reguł pochodzenia jest wprowadzenie bardziej złagodzonych reguł ułatwiających uzyskiwanie przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia. Ponieważ przejściowe reguły pochodzenia są zasadniczo bardziej złagodzone niż reguły konwencji, to towary spełniające reguły konwencji – z wyłączeniem niektórych produktów rolnych klasyfikowanych do działów 2, 4–15, 16 (z wyjątkiem przetworzonych produktów

¹ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

² Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

³ Dz.U. L 246 z 22.9.2022, s. 133.

rybołówstwa) oraz 17–24 systemu zharmonizowanego – mogą również być kwalifikowane jako pochodzące na podstawie przejściowych reguł pochodzenia, ponieważ w odniesieniu do tych produktów przejściowe reguły pochodzenia są inne lub bardziej rygorystyczne niż reguły konwencji.

Przejściowe reguły pochodzenia mają zastosowanie równoległe z regułami pochodzenia określonymi w konwencji, tworząc dwie odrębne strefy kumulacji.

Reguły przejściowe przewidują przenikalność między tymi dwoma zestawami reguł pochodzenia, umożliwiając wystawienie retrospektywnego dowodu pochodzenia na podstawie dowodu wystawionego zgodnie z regułami konwencji, przy spełnieniu warunku, że dane produkty spełniają wymogi obu zbiorów reguł.

Obecne postanowienie reguł przejściowych dotyczące przenikalności między tymi dwoma zestawami reguł pochodzenia (art. 21 ust. 1 lit. d) dodatku A do Protokołu w sprawie reguł pochodzenia) skutkuje uciążliwą procedurą celną, która uniemożliwia przedsiębiorcom pełne czerpanie korzyści wynikających ze stosowania reguł przejściowych równoległe z konwencją.

Strony uzgodniły, że zaczną stosować reguły przejściowe z wyprzedzeniem, aby dostosować przepływy handlowe i praktyki celne do zbliżającego się wejścia w życie zmiany konwencji (na której reguły przejściowe się opierają). Należy zatem ułatwić stosowanie przenikalności przez pozostały okres stosowania reguł przejściowych do czasu wejścia w życie zmiany konwencji.

Należy zatem zmienić art. 8 dodatku A do protokołu 4 w celu ułatwienia stosowania istniejącej przenikalności pomiędzy konwencją a przejściowymi regułami pochodzenia.

Rada powinna określić stanowisko, które UE ma zająć we Wspólnym Komitecie.

Proponowana zmiana ma charakter techniczny, odnosi się do obecnie obowiązujących przejściowych reguł pochodzenia między stronami i nie zmienia istoty protokołu w sprawie reguł pochodzenia. W związku z tym nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny skutków.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁴.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Wspólny Komitet jest organem utworzonym na mocy umowy, mianowicie Porozumienia EOG.

Akt, który ma przyjąć Wspólny Komitet, stanowi akt mający skutki prawne.

⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 103 ust. 1 Porozumienia EOG.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych Porozumienia EOG.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. WPLYW NA BUDŻET

Uproszczenie dotyczące przenikalności między konwencją a przejściowymi regułami pochodzenia nie ma wymiernego wpływu na budżet UE, ponieważ jego zakres dotyczy przede wszystkim ułatwień w handlu i ugruntowania nowoczesnych praktyk w działaniach organów celnych. Uproszczenie dotyczy obszarów, które pozostają w gestii władz, nie wpływając na istotę reguł uzyskiwania przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia, a jednocześnie ułatwiając stosowanie istniejącej zasady przenikalności.

6. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Wspólnego Komitetu zmienia protokół 4 do Porozumienia, po przyjęciu należy go opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej
w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Porozumienia
o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w odniesieniu do zmiany protokołu 4
do Porozumienia, dotyczącego reguł pochodzenia, w zakresie przenikalności między
Regionalną konwencją w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł
pochodzenia a przejściowymi regułami pochodzenia**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Porozumienie EOG („Porozumienie”) zostało zawarte przez Unię na mocy decyzji Rady i Komisji 94/1/EWWiS, WE¹ i weszło w życie w dniu 1 stycznia 1994 r.
- (2) Częścią Porozumienia jest protokół 4 w sprawie reguł pochodzenia. Zgodnie z art. 98 Porozumienia Wspólny Komitet ustanowiony na mocy art. 92 Porozumienia („Wspólny Komitet”) może postanowić o wprowadzeniu zmian do tego protokołu.
- (3) Na najbliższym posiedzeniu Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję zmieniającą protokół 4 do Porozumienia.
- (4) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu, gdyż jego decyzja będzie wiążąca dla Unii.
- (5) Podczas pierwszego posiedzenia technicznego dotyczącego przejściowych reguł pochodzenia, które odbyło się w Brukseli 5 lutego 2020 r., większość umawiających się stron Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”)² uzgodniła, aby do czasu przyjęcia zmienionych reguł konwencji³ stosować te reguły („przejściowe reguły pochodzenia”⁴) na przejściowych zasadach dwustronnych równoległe z regułami konwencji.

¹ Decyzja Rady i Komisji z dnia 13 grudnia 1993 r. w sprawie zawarcia Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, między Wspólnotami Europejskimi, ich Państwami Członkowskimi a Republiką Austrii, Republiką Finlandii, Republiką Islandii, Księstwem Liechtensteinu, Królestwem Norwegii, Królestwem Szwecji i Konfederacją Szwajcarską (Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 1).

² Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

³ Decyzja Rady (UE) 2019/2198 z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej we wspólnym Komitecie ustanowionym na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w odniesieniu do zmiany konwencji (Dz.U. L 339 z 30.12.2019, s. 1).

⁴ Dz.U. L 246 z 22.9.2022, s. 133.

- (6) Stosowanie przejściowych reguł pochodzenia zapewnia dostosowanie przepływów handlowych i praktyk celnych do czasu wejścia w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. zmienionych reguł konwencji, na których opierają się przejściowe reguły pochodzenia.
- (7) Weszła już w życie sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia między umawiającymi się stronami konwencji⁵. Na podstawie tych protokołów od dnia 1 września 2021 r. mają zastosowanie przejściowe reguły pochodzenia⁶.
- (8) Celem przejściowych reguł pochodzenia jest wprowadzenie bardziej złagodzonych reguł ułatwiających uzyskiwanie przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia. Ponieważ przejściowe reguły pochodzenia są zasadniczo bardziej złagodzone niż reguły konwencji, to towary spełniające reguły konwencji – z wyłączeniem niektórych produktów rolnych klasyfikowanych do działów 2, 4–15, 16 (z wyjątkiem przetworzonych produktów rybołówstwa) oraz 17–24 systemu zharmonizowanego – mogą również być kwalifikowane jako pochodzące na podstawie przejściowych reguł pochodzenia. Przejściowe reguły pochodzenia mają zastosowanie równolegle z regułami pochodzenia określonymi w konwencji, tworząc dwie odrębne strefy kumulacji. W związku z tym, aby ułatwić stosowanie przenikalności między konwencją a przejściowymi regułami pochodzenia, przewidzianej w art. 21 ust. 1 lit. d) dodatku A do protokołu 4 do Porozumienia, należy zmienić art. 8 dodatku A do protokołu 4 do Porozumienia,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu, ustanowionego Porozumieniem o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w odniesieniu do zmiany protokołu 4 do tego Porozumienia opiera się na projekcie decyzji Wspólnego Komitetu dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁵ UE, Islandia, Szwajcaria (w tym Liechtenstein), Norwegia, Wyspy Owcze, Izrael, Jordania, Palestyna (użycie tej nazwy nie może być interpretowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk poszczególnych państw członkowskich w tej kwestii), Albania, Bośnia i Hercegowina, Kosowo (użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa), Macedonia Północna, Serbia, Czarnogóra, Gruzja, Mołdawia i Ukraina.

⁶ Dz.U. C, C/2024/1637, 20.2.2024.